

SULEQATIGIISITSUT
SAMARBEJDSPARTIET

EM2019/141

Tillie Martinussen

1. oktober 2019

Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx. xxx 2019 om boligstøttelån.

(Naalakkersuisoq for Boliger og Infrastruktur)

INI A/S kommer i hørings svar med en meget god pointe; de påpeger at der er en rimelig vid mulighed for, at boligejere efter denne lov, kommer til at profitere fra Landskassen på enten sort arbejde, arbejde udført udenom regulativer, og arbejde der måske ikke er udført tilstrækkeligt godt på de her huse og lån.

Det er en vigtig pointe, idet at vore reguleringer og eftersyn på dette område, særligt i bygder og yderdistrikter ikke er særligt godt, i nogle tilfælde slet ikke bemandet.

Risikoen er, at hensigten med forslaget formuleringer ikke nødvendigvis kan stå mål med den kontante udbetaling der kan ske.

Selv om hensigten med dette naturligvis er, at stimulere til egen-udbedringer, så kan det altså hurtigt gå galt. Så hvorledes vil Naalakkersuisut imødegå dette problem?

INI gør desuden opmærksomme på, at de har et låneadministrationssystem der ikke kan håndtere ændringer allerede i dag. Hvorledes vil Naalakkersuisut adressere dette? I bemærkningerne er der ingen svar til INI.

Vi mener også, at der skal en stramning til, til fordel for skyldneren, i tilfælde hvor Naalakkersuisut umiddelbart kan tvinge en fagedforretning igennem. Det er vel stadig et retssamfund vi lever i, eller hvad? Når man ser på, hvor uorganiseret vore kredsretter kan være, samt mangel på gratis juridisk rådgivning, og sammenholder dette med vort generelle uddannelsesniveau blandt borgerne, og mangel på oplysning om, hvor de kan søge information om deres rettigheder, og forståelse for egen situation, bliver dette tilsammen meget problematisk i vore øjne.

Dette bør vi uden ophold tage fat på at arbejde med. Hvorledes forholder Naalakkersuisut sig til dette?

Sidst skal vi bemærke, at det kan synes omsonst, at der er obligatoriske brand,- og skadeforsikringer i lånene på denne type huse – men at de kan saneres eller omdannes til legehuse af Selvstyret, og eftergivelse af lån mm. er en meget almindelig praksis.

Der udestår mange muligheder for tab, og for at omgå denne lov med kontante udbetalinger, eftergivelse af lån mm., hvilket under alle omstændigheder synes uretfærdigt i fht. eksisterende boligmarked.

Det kunne synes smartere at lægge alle disse huse over i et lejemarked i stedet. Det giver en geografisk afvigelse for lejepriser, men det har vi jo i forvejen.

Vi mener bestemt, at tiden er inde til også at se på de markeder hvor der er voldsom bolig mangel, og også her, begynde at finde løsninger for favorable byggebetlinger. Det er lige så rimeligt som de ordninger der findes udenfor disse zoner, hvor der kan optages lån på favorable vilkår, fordi banker,- og realkreditinstitutter ikke yder lån her. Der bør tilvejebringes fordele for private firmaer og borgere i højtryksbyerne også, således de kan bygge i det tempo der er behov for. Hjemløsheden tager himmelflugt og fattige sidder i dårlige boliger. Tænk også på dette.

Af disse årsager, sender vi nærværende i udvalg til grundig gennemgang.